

కవింత కథలు

- వేదాంతం శ్రీపతిశర్మ

(ముందుగా ఓ మాట)

అందమైన ఆలోచనలన్నీ సాహితీ వినీలాకాశంలో తారల వలె ప్రభవిస్తునే ఉంటాయి. ఒకటి పద్యం, ఇంకొకటి కథ, ఒకటి నాటకం, ఇంకొకటి నవల, ఒకటి వ్యాసం, ఇంకొకటి కవిత, మరొకటి కావ్యం.. ఇలా మనసును చందుడిగా మలచినప్పుడు చుట్టూలా మెరిసేవన్నీ ఆలోచనల నడ్డతలాలే. కాకపోతే ఈ ‘తారాశశాంకం’ అందరినీ ఒకలగే అలరిస్తుంది అనుకోవటం సరికాదు. ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొ నడ్డతం సరిపోయినట్లు ఒక్కొక్కరి మనస్తత్వం ప్రకారం ఒక్కొ సాహితీ ప్రకీయ ఆనందాన్ని అందించటం సహజం.

ఆలోచనల అంతరంగం ఒక తరంగంలా సాగి శభ్యాలను తాకి పదజాలంలోకి అల్లుకుని ఒక రంగవల్లిలా రంగరించుకున్న వేళ కవిత్వం అనేది పద్యంలా కనిపించవచ్చు, కవితలా అనిపించవచ్చు.. కథలా కూడా దర్శనమివ్వవచ్చు.

అవధాన ప్రకీయలో సమస్యాపూరణంలాగా, దృశ్యకావ్యం లేదా నాటక ప్రకీయలో గర్భాన్ని ఆపిష్టరించే విధంగా కవితకు కథ వయటం అనేది తెలుగు సాహిత్యంలో ఒక వినుాత్మమైన ప్రయోగం! ‘కవిత’ అనే పేరుగల అమ్మాయి రచయితకు తన కవిత ద్వారా పరిచయం అపుతుంది. అమ్మాయి అందిస్తున్న కవితలకు రచయిత కథలను స్పజించి ఆముకు మొయుల్ చేస్తూ అంటాడు. అలా పరిచయం పెరుగుతూ ఉంటుంది. కవిత తన కవితలో పలు అంశాలను స్పృశిస్తూ అంటుంది. ఇవి ఎక్కువగా ప్రీ పురుష సంబంధాలు, బంధాలు, అనుబంధాలు, రాగద్వేషాలు, సౌందర్యారాధన, తప్పించుకోలేని జీవిత సత్యాలు. కానీ ఎన్నో విషయాలు రసవత్తరంగా సాగిపోతూ ఉంటాయి.

కవిత రచయితను సహాలు చేస్తోందా లేక పరీక్షిస్తోందా లేక తన స్థాయిలో జీవిత భాగస్యామిని ఎంచుకుంటోందా అనే ఆలోచనలు కలుగుతాయి. ఇటు ప్రక్క రచయిత తన కథలలో అందించిన కవితలోని ప్రాణాన్ని ఘైకి చూపుతూనే సరికొత్త పరిష్ఠితులను ఎల్లి చూపటం కూడా జరుగుతూ ఉంటుంది.

కవితలోని వృత్తం, కథలోని ఇతిపుత్తం కొన్ని సందర్భాలలో మమేకం కావటం, కొన్ని సందర్భాలలో సమానాంతరంగా సాగటం జరుగుతాయి. కవిత కోసం కథ వ్రాయటం అనేది కత్తిమీద సాములాంటిది. సామాజికపరమైన సంఘుటనలను సృష్టించాలా లేక సహజంగా ఉన్నవాటిని మాలికలా అల్లి ‘కవిత’ను ముగ్గులోకి దింపాలా అనేది విషయాన్ని ఆధారం చేసుకుని రచయిత ఎంచుకోవలసిన మార్గం.

కవిత పరిచయమవటం, కథ వ్రాయమనటుంటుంది వంటివి ‘కథాకోముది’ ద్వారా జూన్ 2016 సంవికలో ‘వీలునామా’ అనే కథలో మీరు చూడవచ్చు.

కవితకు కథ అనే ప్రకీయలోని కవింత వింతగానే మిగిలిపోతుందా, ఇద్దరికి ఈ రసవత్తర స్థాయిలో అనుబంధం ఏర్పడుతుందా అనేది చివరి వరకు కవిస్తూనే ఉంటుంది.

వేదాంతం వేంకట సత్యవతి యిస్తున్న కవితలకు కథలను వేదాంతం శ్రీపతిశర్మ అందిస్తున్నారు.

సంగమం

‘ఈ రాత్రి కవిత లేదూ, కథ లేదూ’ చిన్నగా చెప్పింది కవిత.

‘ఎందుకు?’

‘ఇలా రెండు కలసిపోయిన వేళ ఏమీ మిగలవు కదా?’

‘పోనీ ఓ కవింత ఉండా?’

ఓర చూపు చూసి నవ్యింది కవిత. వందమీటర్ల పరుగు పందెం అవలీలగా గెలుచుకునే యువతి కూడా ఈ ‘తిరుభువనం’ పట్టు చీరె కట్టుకుని త్రిభువనాలను ఆకర్షించేటట్లు అలా కుదురుగా, వయారంగా, ఇప్పుడేలా. నన్ను చూసి ఏమనుకుంటాడో, ఏపాటి ఆలోచనకు ఈ పాటి తలాడిస్తాడో, చూడకూడదో, అసలు ఎలా చూడాలో అనుకునే చూడామణిలా తశుక్కుమంటూ మెరినే కళ్లతో ఎలా ప్రత్యక్షమవుతుందో అర్థంకాదు!

‘అలా అరచూపుతో చూడటం సరికాదు’ అన్నాను.

‘ఎందుకని?’

‘మిగిలిన అరచూపు మరొకరికి అవకాశం ఇచ్చినట్లుకదా?’

‘....’

‘కవితకు సిగ్గెందుకు?’

‘సిగ్గు కవితకు కాకపోతే? కథకెందుకు?’

‘కథను చేరిదా?’

‘కవిత భావాన్ని దాచేసుకుంటుంది’

దగ్గిరగా వెళ్లాను. ‘ఓ.... అందుకా సిగ్గులా కనిపిస్తుంది?’ దగ్గరకి తీసుకున్నాను.

‘మీ గుండె చప్పుడు..’

‘ఊ.. నా గుండె చప్పుడు?’

‘శ్రీ మనోభావాలకు ఓ తాతమా?’

‘కాకపోవచు’

‘మరి?’

‘నాంది పలుకుతున్న సరికొత్త రాగానికి రూపకం కావచును కదా?’

రాతిబండల మీదినుండి జాలువారిన నది జలపాతంలా జారి ఏదో గోల చేసి అలా చివరకు ప్రశాంతంగా ఓ చోట చక్కగా ప్రవోస్తూ కాలం ఎందుకో ఓ మూల నిలబడి అలా అంతా వింతగా గమనిస్తున్నట్లుంది. కిటికీలోంచి కొద్దిపాటి ఆకాశం కనిపిస్తోంది. అక్కడెక్కడో ఎందుకో ఆగి ఉన్న చందులూ కోసం ఓ మబ్బు ఓ రథంలా మారి మలయమారుతాన్ని తన లయగా మార్చుకుని మందగమనంతో ఎప్పటికైనా నిన్నె చేరాలి, నువ్వు మనోరథంగా మారినా మరో పథం వెదకినా మన మధ్య అనుబంధమే మనకు సారథి అని చెబుతున్నట్లు అలా సాగిపోతోంది...

‘ఎంటి ఆలోచిస్తున్నావు?’ , అడిగాను.

‘మనం చిత్తకారుడు గీసిన బొమ్మలమైతే ఎంత బాగుండేది?’

‘ఎందుకు?’

‘కాగిలిలోంచి బయట పడే అవసరం, అవకాశం రెండూ జీవితంలో రావు’

‘...’

‘ఏవంటారు?’

‘ద్వారం తెరచుకున్నాక లోపలికి వెళ్లాల్సి ఉంటుంది. ఇది మరో ప్రపంచంలోకి వెళ్లేందుకు సింహాద్వారం మాత్రమే! దీనిమీద అడ్డంగా నిలబడితే ఎలాగా?’

కళ్లు విప్పార్పి పైకి చూసింది.

‘ఈ డ్సాయలలోంచి దిగాలని లేదు’

‘ఎందుకు?’

‘శ్వాస నిశ్వాసలు బరువుగా సాగుతుంటే ఎవరో తంబురా శృతి చేస్తున్నట్లుంది. తెలియకుండానే జాగల్ బందీ పొరంభమైనట్లుంది.’

‘హిందోశ రాగమా?’

‘హిందోశంతో మాల్కోన్న సమావేశం అవుతోంది!’

‘నాకు సంగీతం అంతగా తెలియదు. రాయిలాంటి వాడను’

‘అందుకే చెబుతున్నా.. హిందోశంలో రిషభం లేదు. అక్కడ తాకకూడదు!’

‘నియమాలు ఎక్కువపెట్టి కళను దెబ్బ తీస్తున్నారు అందరూ’ శబ్దం లేకుండా నవ్యతోందని నాకు తెలుసు.

‘శిలలోని చప్పుడు కూడా తాళం వేస్తోంది. శిల్పి తన ఉలితో చేసి చప్పుడు కూడా లయబద్ధమే కదా?’

‘నేను శిలను, శిల్పిని కూడానూ’

‘కవ్యించమన్నారు కదా?’

‘కరెక్ట్’

‘నాకు తెలిసిన ఓ ప్రాకృతం చెబుతాను. విష్ణుతారా?’

నేను విప్పితే నువ్వు విప్పాలి... అదే, మరో సమస్య...’

‘నో. ఈ డబల్ మీనింగ్ వద్దు. ఇదిగో ప్రాకృతం ఇస్తాను’

‘చెప్పు’

‘ఎత్తి అణ పత్తి అన్నీ జ ఇ ఓ ణ భిజ్జన్తా’

‘మేలుకునే ఉన్నావా? లేక నిదలో కలవరిస్తున్నావా?’

‘ఎం? మీ కథలా ఉందా? బాగుంది కదా?’

‘అందుకే ఇన్ని ఆభరణాలు వద్దన్నాను.’

‘ఇదేంటి? అవేం చేసాయి?’

‘సంస్కృతానికి పరికిణి వోణి కడితే చక్కని తెలుగు ఆడపడుచులా ఉంటుంది.. ఈ సంగమం ఎలా ఉంది?’

‘ఇంతకీ చిక్కు విప్పలేదు.’

‘అర్థ కాకుండా అలా వదిలేస్తే బాగుంటుందేమో?’

‘కుదరదు. తప్పించుకునే పథ్థతులివన్నీ’

‘కవితా! మనం చేస్తున్నదంతా కూడా అర్థం కానిదేకదా?’

‘నేను అడిగిందాంట్లో అర్థం ఉంది’

‘సరే! చూడ్చాం. కిటికీని తాకుతూ సాగుతున్న ఆ మల్లెతీగెలాగా.. ఈ కవితలాగా కథలోకి సాగుతూ పోతే నా కథంతా కవిత్వమే నిండిపోదా ఓ కవితాళికా!’

‘ఇదేంటి? కొత్త పేరా?’

‘కావచ్చు. జుగల్ బందీ రాగాలలోంచి ఏవేవో కొత్త కొత్తవి వికసిస్తున్నాయి. ఈ ఆలాపనలోంచి వచ్చే అల్లరి పాట మన్మథుని అల్లరిపెడుతున్నాయి’

‘ఇవన్నీ ఆపి విషయంలోకి రండి. సమస్య తీర్చండి’

‘అలాగే. ఒక రాగంలోనే జుగల్ బంది చేఢాం.’

‘అదెలా?’

‘యమన్ కళ్యాణి... శుభ మధ్యమం పలకటంలో తేడా. అంతే.’

‘ఇదెవరు చెప్పారు?’

‘ఈ రాత్రి ఎవరూ ఏమీ చెప్పుకుర్చేదు. అన్నీ అనే వచ్చేస్తాయి. కమాన్చి’

‘ఏంటి కమాన్చి?’

‘శుభమధ్యమాన్ని శోధించాం’

‘నా ప్రహేళికను విష్ణువోయి మానవా!’

‘ఏదీ, మరొక్కమారు పలుకుము దేవి!’

‘పత్రి అణ వత్తి అన్నీ జ ఇ తుజ్జ ఇ మే ణ మ జ్జ రు అ ఈ! పుట్టి అ బాహా చిన్న పుల ఉంబే ఏణ భిజ్జన్మా’

అలోచించాను. మాది సామాన్యమైన వివాహం కాదు. పిచ్చికీ వెరికీ జరిగిన అనుసంధానం లాంటిది. తొలి రాత్రి ఇదెక్కడి చోద్యం? ఈ భూమి మీదకి రాలిన ఏ మగాడికి ఇలాంటి పరిష్ఠతి రాకూడదు.

‘ప్రతిహిన ప్రతీయన్నీ యది తవేమేన మమ రోదన శీలాయః

పుష్టస్య బాష్పా చిన్నవః పూలకోద్యేదేన చిద్యమానః

తల పైకెత్తి కళ్ళ విప్పార్పి చూసింది.

‘విశ్వసింపవే నన్ను...’, చెప్పింది, ‘...విశ్వసింపవేనన్ను - నా వెన్నుమీద, నీదు భాష్ప కణములు నిలిచినపుడు, అటు మొలచిన పులకలతో నవ్య పగలకున్న నన్ను నమ్మువలదు కోమలాంగి!’

‘బాగుంది. నీ ముందర ఓ నిలువుటద్దం, నా ముందర మరో నిలువుటద్దం - ఇలా రెండింటిలో మనం కనిపిస్తున్నపుడెలా ఉందో తెలుసా?’

‘చెప్పిండి’

‘నా చిక్కముడి ఇప్పుడు చెబుతాను. శిల, శిల్పం, శిల్పి ముగ్గురూ కలిసిపోతే ఎలా ఉంటుంది?’

‘చెప్పలేను’

‘శిలలోంచి ఓ సౌందర్యరాశిని చెక్కుతూ ఆమె నడుము క్రింద తనని తాను ఊహించుకుంటూ గట్టిగా పట్టుకుని పైకి చూస్తుంటే ఆ అందాల రాశి అతని శ్రమకి జాలిగా క్రిందకి చూస్తుంటే ఆ శిలలో ఏమి పలుకుతోంది? అందమా? ఆలోచనా? కథా? కవితా? కల్పనా?’

మరల పైకి చూసింది. నల్లని జాట్లులోంచి మెరుస్తున్న చామంతుల ఆభరణాలు ఒక్కసారి పైకి లేచిన ముఖం ముందు ఏపాటి అనిపించాయి. కాకపోతే నల్లతాచు పడగ చిన్నబోయి నాగమణి తనను తాను ఎలుగెత్తి అర్ధంలో చాటుతున్నట్లుంది.

“శిలలు కూడా కథలు చెబుతాయి”

‘కర్క్కి.’

‘నేను మాట్లాడను. ఈ రాత్రి నన్న శిల అనుకుని చెక్కండి - ఎక్కడో ఓ శిల్పం దొరక్కపోదు! ’

కిటికీలోంచి ఆ మబ్బు ఇంకా అలానే కదులుతోంది. వెనుక కొన్ని నష్టతాలు మెరిసే సమయం అంటూ తెగ మెరిసిపోతున్నాయి. లోలోన ఆలోచనలెందుకో ఒక్కసారిగా తెగ మురిసిపోతున్నాయి.

‘అంతర్క్షంలోని పెను చీకటి వీనుల విందుగా శిరోజాలుగా మారి జ్యోతి స్వరూపులందరూ సూర్యచంద్రభరణాలుగా, నష్టతాలుగా కాలసర్పాన్ని అలంకరించిన వైనంలో...’

‘అవునూ.. మీ చేతులెందుకు కదులుతున్నాయి? శిల్పం చెక్కటమంటే ఇదేనా?’

‘మాట్లాడను అన్నావు. చిక్కిన చక్కని దానిని చెక్కకుండ యేల?’

‘మధ్యలో ఆపారు’

‘శుధ్మ మధ్మమంలో’

‘....’

‘... ఒక సౌరమండలాన్ని గుర్తించి పరి పరి సాగే పరంపరకు సూర్యబింబం వంటి బొట్టుతో ఈ రేయికి కాంతి ఇంతే చాలనిపించే ఇంతి చంద్రబింబం వంటి ముఖంతో..’

‘అంతుందా?’

‘అంతులేదు!’

‘ఓ’

‘తరతరాల తరంగిఱులతో వయ్యారాలొలకబోసుకుంటూ సాగిపోయే నదీ జలపాతాల వలయములన్నీ వలలలా వలితములుగా మారిన వలువలు మధురకేళికి తెరతీసే నెలవులై నిలువగా... ఈ జీవాధారములు మాలో మునుపు దాగియున్న వనరులే అని చాటుగా చాటుతున్న సమున్నత శిభరములు మంగళ కలశములుగా మారి కూడా చేతకాని ఈ శిలపట్ల ఆ వక్షఫలమునకు ఇంత వివక్క ఏలనో!’

కవిత కళల్లోకి చూసింది. ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఏదో నది ఎంతో ఆతృతతో వేగంగా సాగరం వైపుకు సాగి ఎందుకో ఓ క్షణం ఆగినట్లనిపించింది. ఆకాశంలో మనోరథం మబ్బులా, మత్తుగా సాగుతోంది.

మానస ప్లవంగమునకు విప్పవముగా తగిలే ముక్కెర వంటి నడుమును రెండు చేతులతో నిలుపుకున్న అశ్వముల వంటి జఘునములకు పార్వ్వమున అప్పుడే చివురించిన ఓ అశ్వధ్వప్తమేమో!’

కవిత రెండు చేతులతో ముఖం కప్పుకుంది.

‘చెక్కమని చెక్కిలి దాస్తు ఎలా?’

ఒక చెయ్యి తీసేసి కొంటగా చూసింది.

‘ఈ శిల్పం వేళ్లు పట్టుకుంటే చాలు, చిత్రకారుడికి కుంచెలతో పనుండదు - అని చేప్పిందుకా ఈ భంగిమ?‘ రెండో చేయు తీసేసింది. ముఖం ఎరగా ఉంది.

‘కవితా! ఊహాలతో గీసుకున్న చిత్రాలన్నిటినీ పైవాడు చిన్నపిల్లవాడిలా ఎందుకు చెరిపేస్తాడో తెలుసా?‘

‘తెలియదు‘

‘సందర్భానికి తగినట్లు మనకు చిత్రం గీసుకోవటం చేతవ్వటానికి‘

‘మల్లె తీగ ఎంతో బేల అని ఊరకే అనుకున్నాను. ఇలా పాకితే ఎంత ప్రమాదమో దానికి తెలియదు!‘

‘తెలియకుండా జరిగేవి ప్రమాదాలు. తెలిసి చేసుకునే ప్రమాదాలు సంసారాలు..‘

జలపాతంలోంచి ఓ ధార సముద్రం వైపు సాగింది. కొండ చరియలలోంచి కొంత దిగువ భాగాన ప్రవహించి గబుక్కున చాలా కిందకి దూకింది. రథం మబ్బు చందుని చేరింది. ఈ రథమంతా నాదే అన్నట్లు చందుడు అధిరోహించాడు. ఎవరు కదులుతున్నారో తెలియకుండానే ఏదో కదిలిపోతోందని తెలుస్తోంది... చైతన్యం శిలగా మారుతోంది. ప్రతి అణువూ స్పుందనలో స్థిరమవుతోంది. సర్వం సమూలంగా మైమరచిన చోట తెలియలేని విశ్వరచన నిజమైన ఆనందం సృత్యంలా కదులుతోంది..‘

మారని మరో లోకంలో కవిత లేదు, కథలేదు, శిక్షలేదు, జైలు లేదు, అక్షరం లేదు, శబ్దంలేదు, వాక్యం లేదు, కావ్యం లేదు.. చందస్సు లేదు, శిల్పం లేదు, ఆకారం లేదు, అలంకారం లేదు, పదంలేదు, పదార్థం లేదు.. రసానందమే పరమార్థం.

తాపాగ్నితో శబ్దం బుక్కుగా మారి అగ్నిలోకి ఆహుతిలా జారుతోంది. మరో సృష్టి ఎక్కడో జరిగిపోతోంది... మబ్బు ఎటో మాయమవుతోంది. చందుడు ఓ అంతస్తు దాటి, అంతస్థితులను వదిలి పరిపరి పరిస్థితులను మార్చేసి మరొ తిథివైపు సాగిపోతోంది ఈ రాత్రి!‘

‘ఇంతకీ మీ సవాలు ఏంటి?‘ రఘుస్యంగా అడిగింది కవిత.

శిల, శిల్పి, శిల్పం - మూడూ కలసి వున్న ఆ సౌందర్య సృష్టికి అడుగున ఉలితో లయబద్ధంగా అడగవలసిన ప్రశ్న అది‘

‘అడగండి‘

‘భార్యాభర్తలు ఎవరు?‘

ఇరువురి శ్వాసనిశ్వాసలు అలజడులు లేపి ఎక్కడెక్కడో సంచరించిన తుఫానులా తీరాన్ని దాటుతున్నాయి.

‘ఒకరి మానాన్ని ఒకరు క్షేపిసుకుని కాపాడుకునే అభిమానవంతులు‘

(ప్రాకృతానికి తెలుగు పద్యం సౌజన్యం: హోలుని గాఢా చతుర్శతి కి డా. కోదూరు ప్రభాకర రెడ్డి గారి విశేష వ్యాఖ్యలతో గల ఆంధ్రానువాదం)

కవింత కథలు సమాప్తం

(కవిత అందించిన వారు వేదాంతం వేంకట సత్యవతి)

Post your comments